

1.09 Objavljen strokovni prispevek na konferenci
1.09 Published Professional Conference Contribution

Mitja SADEK*, Jože GLAVIČ**

NOVA SPLETNA PODOBA ARHIVA – PRIMER ZGODOVINSKEGA ARHIVA LJUBLJANA

Izvleček:

Zgodovinski arhiv Ljubljana je v letih 2015 in 2016 izvedel celovito prenovu svoje spletne podobe, kar je vključevalo izdelavo nove spletne strani in strani na Facebooku. Pri projektu, ki se je zaključil sredi leta 2016, so sodelovali izključno zaposleni v omenjenem arhivu. Nova spletna stran ponuja uporabnikom arhiva relevantne in pregledne vsebine, krasi pa jo privlačen in sodoben izgled. Vsebuje tudi dostop do digitaliziranega arhivskega gradiva ter nekaterih aktivnih vsebin. Z novo spletno stranjo je Zgodovinski arhiv Ljubljana izboljšal svojo podobo v javnosti ter postal dostopnejši za svoje uporabnike. Prispevek prikazuje prenovu spletne strani Zgodovinskega arhiva Ljubljana od prvih idejnih začetkov do objave strani. Posebej izpostavlja nekatere vsebine, ki jih spletne strani sorodnih ustanov v Sloveniji ne vsebujejo. Poleg tehničnega vidika prenove prispevek prikaže tudi analizo uporabe nove spletne strani.

Ključne besede:

arhivi, spletna stran, uporabniki, dostopnost, digitalizacija

Abstract:

New Web Image of an Archives – the Case of the Historical Archives Ljubljana

In the years 2015 and 2016 the Historical Archives Ljubljana carried out a comprehensive overhaul of its web appearance, which included the creation of a new website and a Facebook page. In this project, which was completed in the middle of 2016, only employees of the above mentioned archives participated. The new website provides relevant and transparent content to archives' users embellished by an appealing and modern appearance. It also contains access to digitized archives as well as some other active content. With the new website, the Historical Archives Ljubljana improved its image in public and became more accessible to its users. The article presents the redesign of the Historical Archives Ljubljana website from the first conceptual beginnings to the site publication. It highlights some of the content that is not provided by other websites of related institutions in Slovenia. In addition to the technical aspect of the renovation, an analysis of the external use of the new website is also shown.

Keywords:

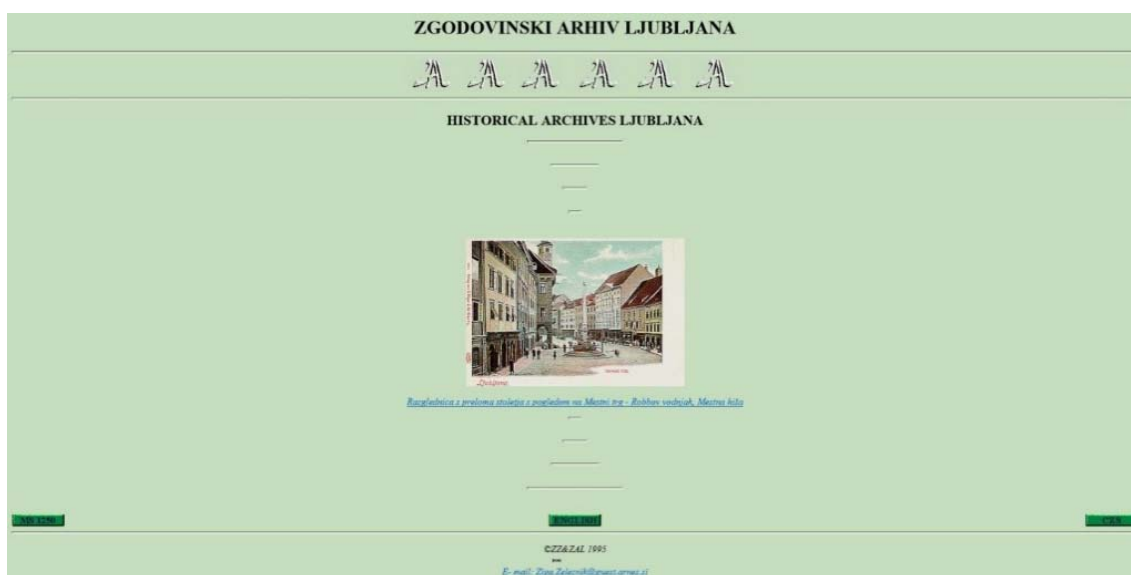
archives, web site, users, accessibility, digitization

* Mag. Mitja Sadek, višji arhivist, Zgodovinski arhiv Ljubljana, Mestni trg 27, 1000 Ljubljana, Slovenija, kontakt: mitja.sadek@zal-lj.si.

** Jože Glavič, arhivist, Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota za Dolenjsko in Belo krajino Novo mesto, Skalickega 1, Novo mesto, Slovenija; kontakt: joze.glavic1@quest.arnes.si.

1 UVOD

Zgodovinski arhiv Ljubljana je svojo prvo spletno stran objavil že leta 1995, ko so bili na svetovnem spletu navzoči le redki slovenski javni zavodi.¹ Stran je imela zeleno ozadje in predstavno sliko ljubljanskega Mestnega trga. Vsebovala je informacije o arhivskem gradivu, lokaciji in notranji organizaciji arhiva, izdanih arhivskih publikacijah ter osnovna navodila za zunanje uporabnike arhiva. Od teh prvih začetkov do danes je spletna stran Zgodovinskega arhiva Ljubljana doživela več prenov, med njimi šest temeljitejših. Poudariti je treba, da so vse dosedanje spletne strani izdelali zaposleni v Zgodovinskem arhivu Ljubljana s svojim tehničnim in vsebinskim znanjem. Ta tradicija ni bila prekinjena niti ob zadnji večji prenovi, ki je potekala v letih 2015 in 2016.² Nova spletna stran, ki je bila objavljena 15. 6. 2016, je dostopna na naslovu <http://www.zal-lj.si/>.

Slika 1: Naslovna stran spletne strani Zgodovinskega arhiva Ljubljana iz leta 1995 (avtor Žiga Železnik)

2 ZAČETEK PRENOVE

Zaradi hitrega razvoja tehnologij in splošne težnje k čedalje hitrejšemu dostopu do podatkov je danes vse pomembnejša tudi komunikacija z javnostjo preko svetovnega spleta. S potrebo po prisotnosti in ponudbi kvalitetnih vsebin na spletu se ne soočajo zgolj gospodarski subjekti iz prevladujočih ekonomskih interesov, ampak tudi javni sektor, ki sledi javnemu interesu in zagotavlja javne dobrine. Tako se je tudi vodstvo Zgodovinskega arhiva Ljubljana v začetku leta 2015 odločilo, da začne s celovito prenovi spletne podobe arhiva, kar je vključevalo izdelavo nove spletne strani in strani na

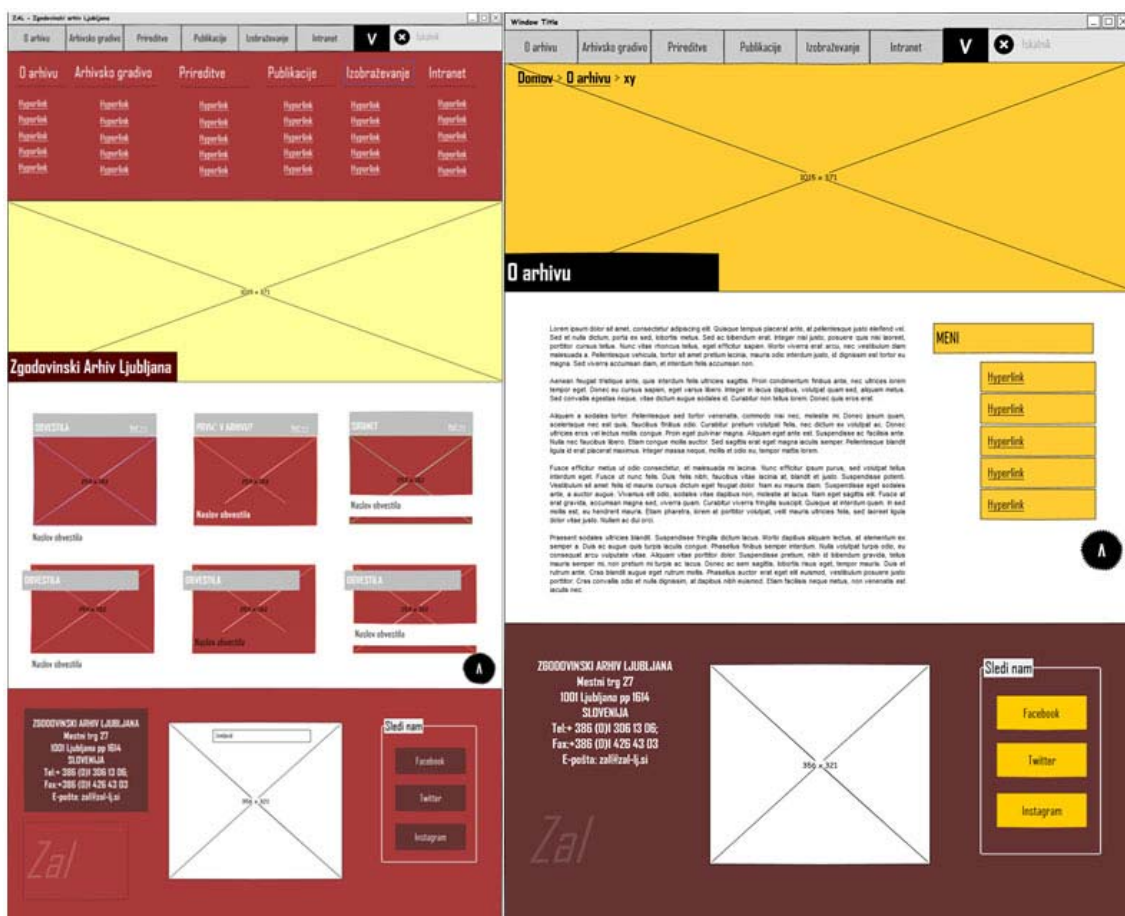
¹ Za rojstni datum slovenske spletne strani velja 21. 11. 1993, ko je bila v računalniškem centru IJS postavljena prva spletna stran s predstavitevijo Slovenije.

² Avtor vseh prejšnjih spletnih strani je bil arhivist-informatik Žiga Železnik, prenovi v letih 2015–2016 pa je vodil arhivist Jože Glavič.

Facebooku. Glavna razloga za prenovu sta bila zastarelost sistema za upravljanje vsebin Joomla, na katerem je temeljila dotedanja spletna stran, in njena relativno slaba preglednost. Imela je namreč dva ločena menija ter zelo kompleksno hierarhijo podstrani, ki je bila rezultat večletne organske rasti. Glavni cilji prenove so bili vzpostaviti enostavnejšo navigacijo, na vstopni strani izpostaviti nabor pomembnejših elementov in se izogniti njihovi nasičenosti, določiti enotne oblike pisave in strukture ter prilagoditi spletno stran na način, ki bi omogočal njeno uporabo na različnih mobilnih napravah. Temeljna izhodišča prenove so bila preglednost, funkcionalnost in relevantnost spletnih strani ter njihovih vsebin, predstavljenih s sodobnejšim izgledom.

Pri projektu prenove so sodelovali izključno zaposleni v Zgodovinskem arhivu Ljubljana. Prva faza prenove se je začela januarja 2015, ko je bila v arhivu ustanovljena projektna skupina za spremljanje prenove spletne strani.³ Za to uvodno, idejno fazo je bilo pomembno, da je vključevala dovolj veliko skupino zaposlenih, ki so razpolagali s tehničnim ali vsebinskim znanjem. Člani omenjene skupine so se v prvi polovici leta 2015 sestali na več sestankih, na katerih je potekala živahna debata o idejnih izhodiščih prenove. Načrtovanje nove spletne strani se je začelo z analizo »konkurenčnih« strani slovenskih arhivov, navdih pa je skupina iskala predvsem na spletnih straneh tujih arhivov. Na podlagi te analize je bila pripravljena skica nove strani z odprtokodnim orodjem *Pencil Project*. Sledila je izbira hierarhije spletne strani in zasnova njene strukture. Izredno pomembna je bila zasnova celostne podobe - izbira barvne sheme, fonta pisave in posameznih elementov strani. Člani interne projektne skupine so določili osnovno arhitekturo spletne strani (strukturiranje vsebin ter njihovo razporeditev oz. lokacijo), ki je postala osnova za naslednjo, najbolj zamudno fazo prenove - pripravo vsebin za objavo.

³ Dne 13. 1. 2015 v sestavi: predsednik Žiga Železnik in člani Žarko Bizjak, Jože Glavič, Mitja Sadek, Matjaž Šparovec, Barbara Žabota.

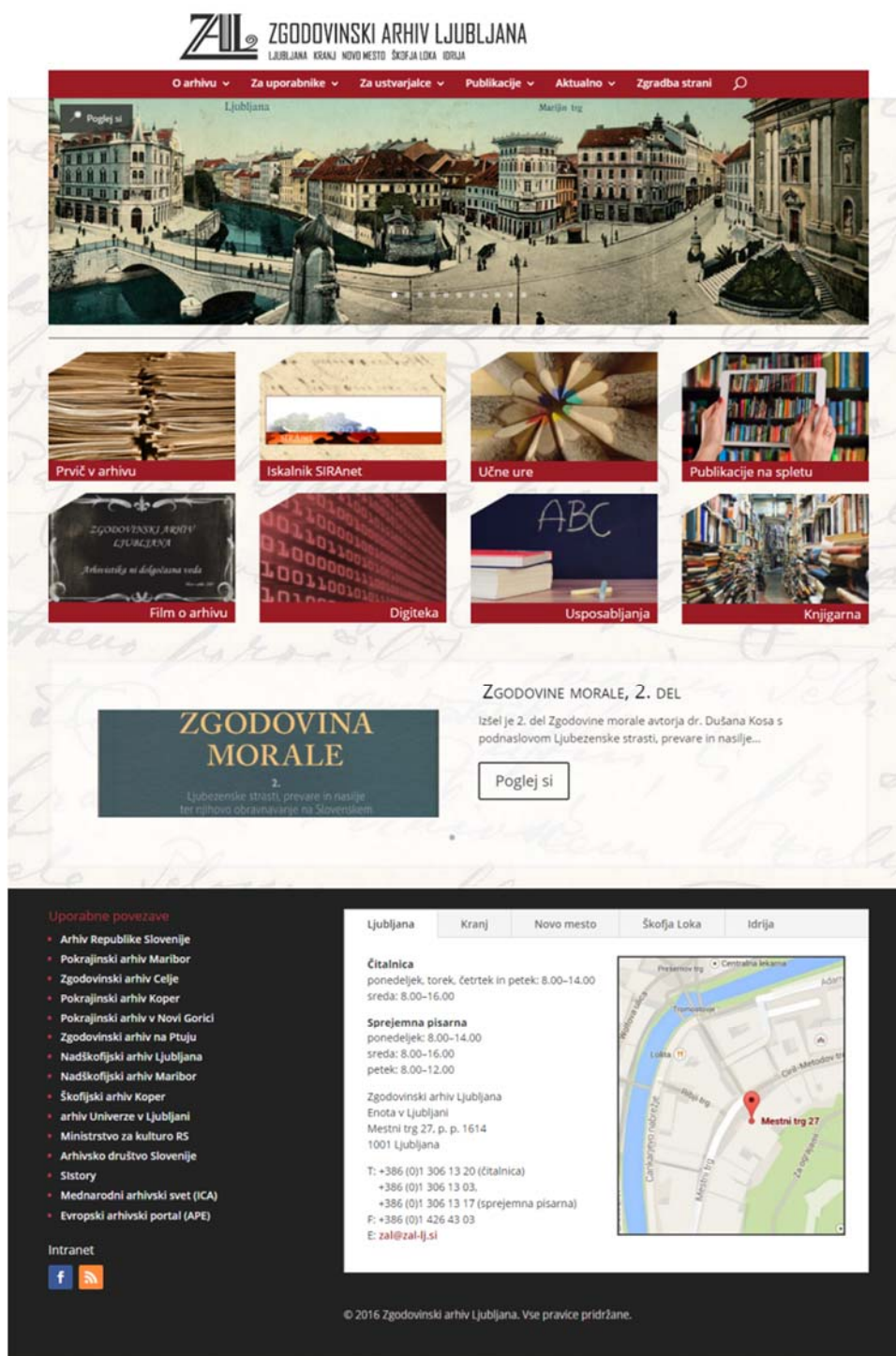

Slika 2: Prva skica izgleda glavne strani in podstrani, oblikovane s Pencil Project (avtor Jože Glavič)

3 VSTOPNA STRAN

Sredi leta 2015 je interna skupina za prenovu sprejela končno soglasje o izgledu in strukturi vstopne strani, ki je bila razdeljena na šest horizontalnih pasov. Na vrhu je logotip z nazivom arhiva, pod katerega so umeščena imena sedežev vseh petih enot arhiva. Niz petih mest poudarja regionalnost in obseg območja, na katerem deluje Zgodovinski arhiv Ljubljana. Sledi menijska vrstica, ki je sestavljena iz šestih glavnih menijev: O arhivu, Za uporabnike, Za ustvarjalce, Publikacije, Aktualno in Zgradba strani. Znotraj teh so v padajočih podmenijih zajete vse vsebine, ki jih vsebuje spletna stran. Pod menijsko vrstico se nizajo primeri arhivskega gradiva, ki predstavljajo predmet in bistvo poslanstva Zgodovinskega arhiva Ljubljana - varovanje arhivske kulturne dediščine. Hkrati se slikovno in vsebinsko navezujejo na sedeže petih enot: Ljubljano, Kranj, Novo mesto, Škofjo Loko in Idrijo. Osem bližnjic pod drsnikom izpostavlja tiste vsebine, ki so v vrhu zanimanja uporabnikov arhiva, tako raziskovalcev zgodovine kot ustvarjalcev arhivskega gradiva in šolskih skupin. Temu sledi okvir, v katerem se menjavajo aktualne vsebine in opozarjajo uporabnike na novosti iz dejavnosti arhiva. V nogi se nahajajo uporabne povezave, povezava do strani na Facebooku, RSS ter povezava do intraneta, ki je dostopen le uslužbencem arhiva. Desno od teh povezav se

nahaja okvir z osnovnimi kontaktnimi podatki in lokacijami vseh petih enot Zgodovinskega arhiva Ljubljana. V ozadju celotne strani pa je viden rokopis pesnika in prvega ljubljanskega mestnega arhivarja Antona Aškerca z naslovom Arhiv in knjižnica, ki je v celoti objavljen v meniju Zgodovina arhiva.

Slika 3: Vstopna stran v končni podobi (zajem slike 3. 1. 2017)

4 PRIPRAVA VSEBIN

V fazi priprave vsebin je bila zaradi potrebe po večji operativnosti spremenjena tudi organizacija dela. Mitja Sadek je najprej razdelil naloge za pripravo posameznih vsebin med člane projektne skupine in tiste sodelavce, ki so imeli ustrezno znanje s svojega delovnega področja, sam pa je tudi nadzoroval potek tega dela projekta do njegovega zaključka. Marsikatera izmed objavljenih vsebin je rezultat timskega dela številnih sodelavcev v arhivu. V tem pogledu je treba izpostaviti zlasti vsebinsko najobsežnejši sklop *Obveznosti in priporočila* s petimi poglavji: upravljanje z dokumentarnim gradivom v stalni zbirki, digitalno gradivo, materialno varstvo arhivskega gradiva, odbiranje in izročanje arhivskega gradiva ter izločanje in uničevanje dokumentarnega gradiva. Predvsem ta sklop, ki je v prvi vrsti namenjen ustvarjalcem arhivskega gradiva, je sodelavcem pri prenovi občasno povzročal prave Tantalove muke. Dolgo namreč ni bilo moč priti do njegove končne podobe - tako zaradi vsebinske širine omenjene tematike kot zaradi različnih strokovnih pogledov med arhivisti znotraj arhiva.

Od spletnih strani ostalih slovenskih arhivov se nova spletna stran Zgodovinskega arhiva Ljubljana vsebinsko najbolj razlikuje po sklopih *Obveznosti in priporočila*, *Prvič v arhivu*, *Publikacije na spletu* in *Digiteka*. Zadnje tri izmed naštetih vsebin so na vstopni strani izpostavljene tudi med bližnjicami. Enostavna in pregledna navodila v poglavju *Prvič v arhivu* so namenjena tistim, ki potrebujejo hitre osnovne informacije o arhivu in arhivskem gradivu. Uporabnik tu najde odgovore na vprašanja kaj je arhiv, kaj arhiv hrani, kako začeti z raziskovanjem ter razlago osnovnih arhivskih pojmov. *Prvič v arhivu* je gotovo korak v smeri približevanja arhiva slehernemu uporabniku. V slovenskih arhivih namreč na uporabnike praviloma gledamo zgolj s svoje perspektive in se zato često sploh ne zavedamo, da so arhivi za marsikoga še vedno precej zapletene in skrivnostne ustanove, kar mnoge že v začetku odvrne od tega, da bi sploh stopili v stik z nami. Za današnjega uporabnika, ki je navajen dostopati do vsega gradiva neposredno v digitalni obliki, bodo zanimive tudi *Publikacije na spletu*. Vse publikacije Zgodovinskega arhiva Ljubljana, ki so bile doslej digitalizirane in za katere so bila pridobljena dovoljenja za spletno objavo, namreč ponujamo preko spletne strani prosto v uporabo. Trenutno je dostopnih že 27 publikacij od leta 1979 dalje, to število bo v bodoče še naraščalo.

5 DIGITEKA

V *Digiteki* so objavljeni večji in zaključeni vsebinski sklopi digitaliziranega arhivskega gradiva, ki ga hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana. Z vzpostavitvijo *Digiteke* je bil rešen tudi problem prenosa gradiva, ki je bilo že digitalizirano in objavljeno na prejšnjih spletnih straneh arhiva. Slednje žal ni bilo dovolj izpostavljeno, nekaj tega gradiva pa je bilo dostopnega le na intranetu uslužbencem arhiva. Doslej je bila v *Digiteki* objavljena večina listin ljubljanske (1320–1955) in škofjeloške enote (1504–1842), privilegijska knjiga mesta Ljubljana (1320–1744) in zapisniki sej Mestnega ljudskega odbora Ljubljana (1945–1955). *Digiteka* služi tudi kot povezava do popisnic prebivalstva, objavljenih na spletnem portalu SIstory. Vse objavljeno gradivo je zaradi visoke resolucije reprodukcij možno brati brez vsakršnih težav.

V zbirki listin ljubljanske enote je objavljenih 212 listin in 80 kupnih pogodb. Vse so opremljene z osnovnimi vsebinskimi in oblikovnimi podatki ter z navedbo dosedanjih objav. Listine med letoma 1320 in 1521, ki se vsebinsko nanašajo na Ljubljano, imajo narejene tudi povezave do transkripcij, ki jih je izdelal dr. Božo Otorepec in so prav tako objavljene na novi spletni strani arhiva v Gradivu za zgodovino Ljubljane v srednjem veku III in IV (*Publikacije na spletu*).

Domov > Digiteka > Listine > [1320, julij 31., Sterzing](#)

Datum in kraj: 1320, julij 31., Sterzing
Vsebina: Privilegij vojvode Henrika za Ljubljano glede plačevanja davkov in izvršbe za zavarovanje.
Original ali kopija: original
Snov: pergament
Velikost v cm, št. fol.: 22,2 x 16,5
Ohranjenost: dobra
Pečat: od obešenega pečata je ostal le pergamentni trak
Objave: Otorepec–Matič, *Izbrane listine*, str. 15–16, št. 1; **Otorepec**, *GZL III/1*; Komatar, *JB*, str. 15–16, št. 1; Klun, *DC*, str. 13, št. 1.

Slika 4: Objava najstarejše listine Zgodovinskega arhiva Ljubljana iz leta 1320

V Zbirki listin škofjeloške enote je objavljenih 27 listin (1504–1842), trije cehovski urbarji (1522–1603) in štiri cehovska učna pisma (1755–1790). Glede na izvor so listine razdeljene na mestne, notarske, cehovske, gosposčinske in zasebne. Prevladujejo listine, urbarji in učna pisma škofjeloških cehov (16) ter zasebne listine Novakove kmetije v Dražgošah (10). V *Digiteki* je objavljena tudi privilegijska knjiga mesta Ljubljana, ki jo lahko razdelimo v dva sklopa. Prvi obsega 99 prepisov privilegijev, ki datirajo v čas med letoma 1320 in 1566. Drugi sklop pa vsebuje 40 prepisov, nastalih med letoma 1566 in 1744. Vseh prepisov je torej 139 in so zapisani na 101 foliju. Ob prevladujočem starejšem gradivu so objavljeni tudi zapisniki sej Mestnega ljudskega odbora Ljubljana (1945–1955), ki vsebujejo seje izvršnega odbora in seje skupščin.

V *Digiteki* se nahaja tudi »neizmerno velik zaklad Zgodovinskega arhiva Ljubljana« - popisnice prebivalstva.⁴ Gre za edinstveno zbirko popisov prebivalstva iz vseh petih enot Zgodovinskega arhiva Ljubljana, ki obsega obdobje stotih let (1830–1931). Bogastvo podatkov v njih pa ni prvovrsten zgodovinski vir le za ljubitelje rodoslovja in krajevne zgodovine, ampak tudi za vse raziskovalce socialne, gospodarske, demografske in politične zgodovine. Popisnice so objavljene in delno indeksirane v posebnem modulu

⁴ Andrej Studen: *Popis prebivalstva – neizmerno velik zaklad Zgodovinskega arhiva Ljubljana*; *Arhivi*, 1999, št. 1–2, str. 187–190.

na spletnih straneh Sistory, za pomoč pri iskanju pa služi v ta namen narejen iskalnik.⁵ Zgodovinski arhiv Ljubljana je v sodelovanju z Inštitutom za novejšo zgodovino doslej objavil naslednje popise:

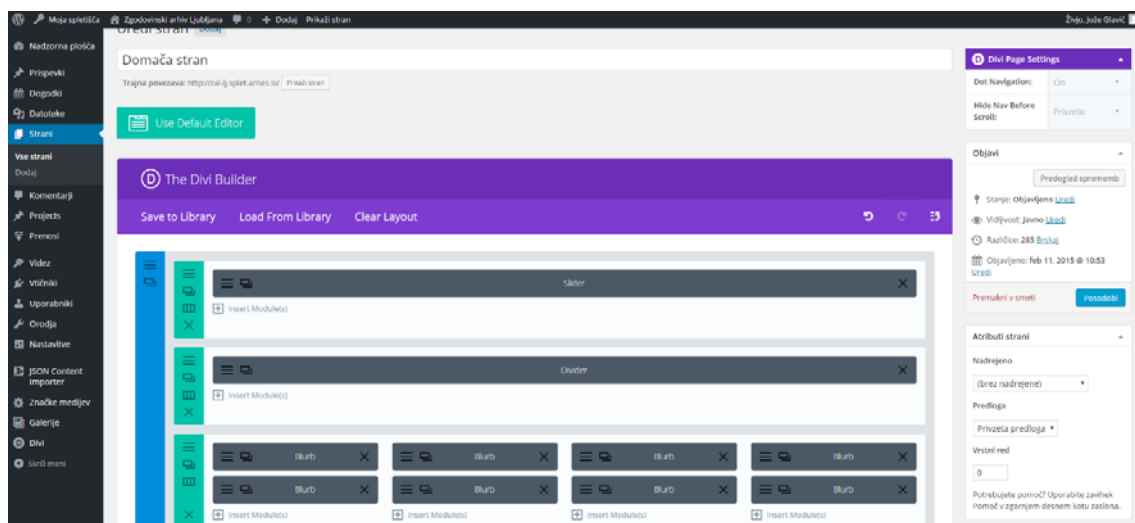
- Mesto Ljubljana, 1830, 1869, 1921, 1931;
- Okrajno glavarstvo Novo mesto, 1869 (popisi za naselje Kandija ter občine Bela Cerkev, Črmošnjice, Dobrnič, Kočevske Poljane, Mirna, Prečna, Trebnje in Velika Loka);
- Matični urad Vrhnika (popisi prebivalstva občine Vrhnika), 1870, 1880, 1890, 1900, 1910.

V bodoče bo arhiv zbirko *Digiteke* še obogatil s podobnimi vsebinskimi sklopi s poudarkom na starejšem arhivskem gradivu. V kratkem bo objavljen najstarejši del dragocene serije zapisnikov sej ljubljanskega mestnega sveta od leta 1520 dalje.

6 TEHNIČNI VIDIK PRENOVE

Prejšnja spletna stran arhiva, ki je delovala do poletja 2016, je temeljila na odprtokodnem sistemu za upravljanje vsebin Joomla in je bila locirana na internih strežnikih. Zaradi starosti strežnikov in finančne negotovosti glede načrtov posodobitve informacijskih sredstev je bila v arhivu sprejeta odločitev za selitev spletne strani na strežnike javnega zavoda Arnes, in sicer v okviru storitve Arnes Splet. Prednost Arnes Spleta se kaže v tem, da ni treba vzdrževati lastne strojne opreme, skrbeti za varnost pred vdori in posodabljanje uporabljenega sistema za upravljanje vsebin, na katerem je stran postavljena. Med slabosti pa lahko štejemo omejenost pri izbiri sistema za upravljanje vsebin, nezmožnost vpeljave lastnih vtičnikov in omejen poseg v kodo samega sistema za upravljanje vsebin. Sistem za upravljanje vsebin, ki ga ponuja Arnes, je Wordpress. Trenutna verzija 4.2.4. Arnes ponuja več tem oziroma predlog, po katerih je mogoče oblikovati spletno stran. Uporabljena je bila tema Divi v različici 2.6.2. zaradi izjemne prilagodljivosti in možnosti modularne izgradnje spletne strani. Prilagodljivost predloge je ponujal predvsem vnos lastnega CSS (kaskadne stilske podloge), ki je pomemben pri spreminjanju oblikovnih značilnosti spletne strani. Po izbiri teme se je začela izgradnja strani. Zaradi orodja Divi teme, ki je omogočal modularno postavljanje elementov, je bilo prihranjeno ročno pisanje v HTML-jeziku (jezik za označevanje nadbесedila). Oblikovanje je potekalo večinoma v urejevalniku CSS. Tehnični in oblikovni del prenove je vodil arhivist Jože Glavič.

⁵ Dostopno na naslovu <http://sistory.si/publikacije/?menu=510>.

Slika 5: Primer uporabniškega vmesnika za modularno izgradnjo spletne strani

Nato je bil izdelan predlog glavne strani in osnovne podstrani. Glavna stran je sestavljena iz menijske vrstice, drsnika, slik, izpostavljenih vsebin, pregleda aktualnih vsebin in noge strani. Osnovna podstran je sestavljena iz menija, stranskega menija in noge. Vsebina se prilagaja karakteristiki vsake podstrani posebej. Na nekaterih podstraneh prevladuje besedilo s slikami, druge podstrani pa vsebujejo bolj zahtevne materiale, kot so prenosljive datoteke, galerije, padajoči sezname ipd. Ena izmed takih podstrani je tudi *Digiteka*. Te strani so sestavljene iz t. i. projektov (projects), sestavnega dela sistema za upravljanje vsebin Wordpress, ki vsebujejo izbrane vsebine, kot so galerija slik ali seznam digitaliziranih vsebin. Podstrani, kjer so objavljena obvestila in arhivalija meseca, so zgrajene z modulom blog, ki razporeja prispevke kronološko in po kategorijah.

Po postavitvi osnovne strukture spletne strani se je začel prenos nekaterih starejših vsebin s prejšnje spletne strani. Zaradi velike količine podatkov lahko za najbolj zahteven šteje prenos gradiva *Digiteke*. Prenos je potekal ročno, predvsem zaradi razlik med Joomla in Wordpressom. Oblikovana je bila predloga splošne podstrani *Digiteke*, s pomočjo katere je bil ta prenos nato izveden. Slikovno gradivo je bilo oblikovano v odprtokodnem programu GIMP.⁶ Poudariti je treba, da je velika večina uporabljenega slikovnega gradiva last Zgodovinskega arhiva Ljubljana. Pri izbiri barvne sheme je bila uporabljena aplikacija Paletton, ki služi za izbor barvnih predlog na podlagi komplementarnosti barv.⁷

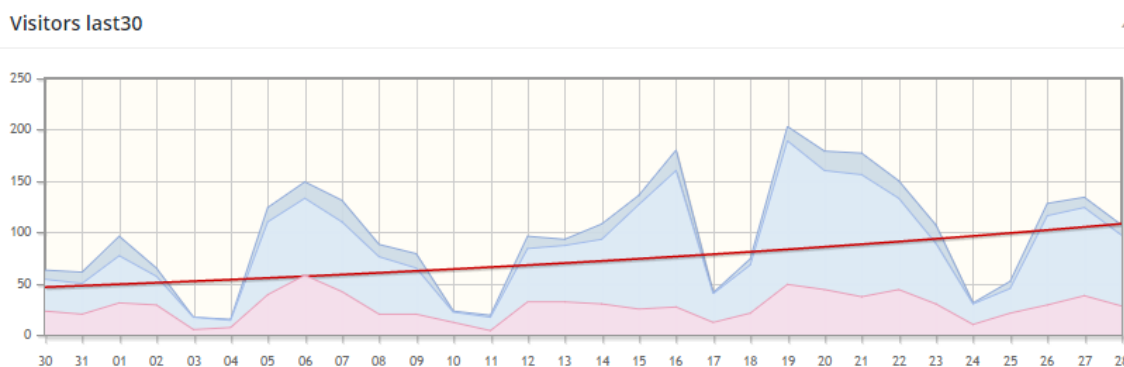
⁶ GIMP je prosto dostopni odprtokodni računalniški program za urejanje rastrske grafike. Dostop na <https://www.gimp.org/>. Dostop na dan 9.12.2016.

⁷ Aplikacija je dostopna na <http://paletton.com/>. Dostop na dan 9. 12. 2016.

7 STATISTIKA OBISKA

Nova spletna stran je bila objavljena 15. 6. 2016. Domena je zaradi prepoznavnosti, starosti in dobre pozicije med iskalniki spletnih strani ostala ista. Namen spletne strani je predvsem dostop do relevantnih informacij in širjenje prepoznavnosti arhiva ter arhivske dejavnosti. Pri zasnovi spletne strani je zato pomembno, da je uporabnikom prijazna in da vsebuje vsaj nekaj aktivnih vsebin. Za obiskovalce morajo biti informacije, ki jih iščejo, lahko dosegljive, vidne in logično razporejene. Vsebine morajo biti pregledne, nenasičene (po načelu manj je več), izpostavljene in razporejene po logični hierarhiji, stran pa naj pri tem vsebuje hitro in enostavno navigacijo. Pomemben je tudi estetski vidik spletne strani, ki vključuje ustrezno barvno shemo in razporeditev ter razmerje velikosti elementov. Možnost, da se uporabniki redno vračajo na spletno stran, najlažje povečamo z aktivnimi vsebinami. Sem spada redno objavljane vsebin in uporaba socialnih omrežij, kot so Facebook, Twitter, Instagram ipd.

V okviru sistema za upravljanje vsebin Wordpress je tudi možnost uporabe orodja za analitiko, ki omogoča vpogled v statistiko obiska spletne strani v predhodnih 30 dneh.

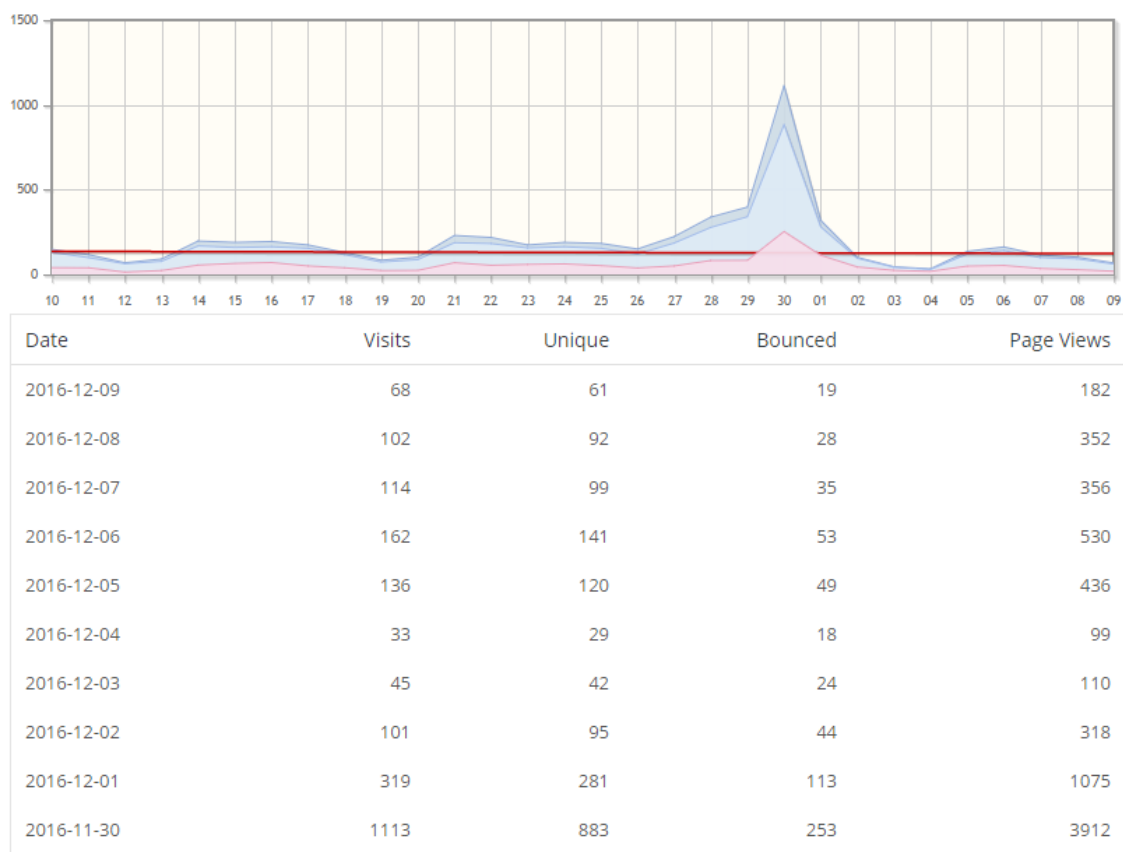
Slika 6: Graf, ki prikazuje obisk spletne strani zadnjih 30 dni (zajem slike 28. 9. 2016)

Iz omenjene statistike se da razbrati, da je obisk spletne strani največji v prvih dneh tedna, do konca tedna pa postopoma upada. V juliju 2016 je stran v povprečju dnevno obiskalo 32 ljudi, z viški do 150 ljudi dnevno v prvih dneh tedna in najnižjim obiskom ob sobotah (do 15 ljudi).⁸ Sčasoma je povprečje dnevni obiskov rastlo. Tako je v septembru 2016 spletno stran obiskalo povprečno 80 ljudi dnevno. Z nastopom izobraževanja za ustvarjalce arhivskega gradiva pa je povprečje zraslo na 120 obiskov dnevno, s posameznim obiskom tudi do 230 obiskovalcev dnevno.

S spletno objavo obeh publikacij o prvi svetovni vojni (Kuge, lakote in vojske - reši nas, o gospod in V zaledju soške fronte), ki sta bili tudi obvezno učno gradivo v okviru tekmovanja osnovnošolcev iz zgodovine, se je obisk na spletni strani izredno povečal. Najvišji obisk je bil zabeležen 30. 11. 2016, ko je spletno stran obiskalo 1113 ljudi. Povprečje obiska na dan 9. 12. 2016 pa je bilo 163 ljudi.

⁸ Povprečje se meri za obdobje 30 dni.

Visitors last30

Slika 7: Graf obiska spletne strani (zajem slike 9.12.2016)

Iz pregleda analize lahko zaključimo, da so razlogi za rast obiska spletne strani predvsem iskanje objavljenih publikacij v elektronski obliki, iskanje informacij o strokovnih usposabljanjih, poizvedovanje po kontaktih ter uradnih urah in redno objavlanje arhivalije meseca.

Pages 2016-09-19		
Page	Unique	Visits
Publikacije na spletu Zgodovinski arhiv Ljubljana	112	118
Zgodovinski arhiv Ljubljana historia magistra vitae est	44	48
Seminar in preizkus strokovne usposobljenosti Zgodovinski arhiv Ljubljana	16	17
GZL III		16
Priprave na preizkus strokovne usposobljenosti Zgodovinski arhiv Ljubljana	11	14
Gradivo za zgodovino Ljubljane v srednjem veku III Zgodovinski arhiv Ljubljana	12	13
Kontakti Zgodovinski arhiv Ljubljana	10	10
Strokovna usposabljanja Zgodovinski arhiv Ljubljana	9	9
Gradivo za zgodovino Ljubljane v srednjem veku IV Zgodovinski arhiv Ljubljana	7	8
Others	115	123

Slika 8: Pregled najbolj obiskanih podstrani (zajem slike 19. 9. 2016)

8 NAMESTO ZAKLJUČKA

Posebnost nove spletne strani Zgodovinskega arhiva Ljubljana je nedvomno v tem, da je v celoti rezultat dela zaposlenih v arhivu, kar je imelo določene prednosti in slabosti. Kot prvo slabost bi lahko izpostavili relativno počasno izvedbo v primerjavi s prenovo, ki bi jo vodil zunanji izvajalec. Prenova spletnih strani Zgodovinskega arhiva Ljubljana je trajala skoraj leto in pol, z opombo, da je bilo vmes nekaj obdobij, ko so aktivnosti zaradi izvajanja drugih pomembnih nalog v arhivu povsem zastale. Druga slabost je posledica odsotnosti zunanje kontrole in se skriva v nevarnosti premalo strokovnega pristopa k prenovi, ki je v podjetjih, kjer izdelujejo spletne strani, praviloma vedno zagotovljen. Vsekakor pa je veliko več prednosti takšne "notranje" prenove: razvijanje notranjih ustvarjalnih potencialov, krepitev timskega duha med zaposlenimi, prevlada kriterija vsebine nad obliko in ne nazadnje manjši finančni stroški. Glavna prednost pa je gotovo v tem, da nova spletna stran zaživi kot avtorski izdelek arhiva, s katerim se zaposleni veliko bolj poistovetijo. Arhiv lahko po objavi novo stran popolnoma obvladuje tako v oblikovnem kot vsebinskem pogledu ter jo po potrebi tudi spreminja. Z internimi navodili za uporabo strani, v katerih so določene odgovornosti in naloge skrbnikov, pa je zagotovljen tudi pregled nad vsakim nadaljnjim posegom v spletno stran.

Z novo spletno stranjo je Zgodovinski arhiv Ljubljana izboljšal svojo podobo v javnosti ter postal dostopnejši za svoje uporabnike. Ta spletna stran predstavlja tudi izhodišče za vse nadaljnje vsebinske, oblikovne in tehnične spremembe na sami strani. Pri tem je pomembno, da bo Zgodovinski arhiv Ljubljana tudi v bodoče nad vsemi spremembami obdržal nadzor in da bodo te v prvi vrsti rezultat strokovnih odločitev arhiva.

SUMMARY

NEW WEB IMAGE OF AN ARCHIVES – THE CASE OF THE HISTORICAL ARCHIVES LJUBLJANA

Historical Archives Ljubljana is present on the web since 1995. From these early beginnings until today, websites of the Historical Archives Ljubljana have undergone many renovations, six of them more thorough. It should be noted that all current websites were built by employees of the Historical Archives Ljubljana with their technical and substantive knowledge. This tradition was not broken even at the last major renovation, which took place in 2015 and 2016. At that time, the Historical Archives Ljubljana carried out a comprehensive overhaul of its online image, which included the creation of a new website and Facebook page.

The main reason for that renovation was an outdated CMS Content Management System Joomla, on which the previous website was based and its relatively poor transparency. The project team for the renovation of the Historical Archives Ljubljana website, which was called in January 2015, resulted from the principles of transparency, functionality and relevance of websites and their content, which they were trying to present in a more modern appearance.

The renovation was carried out in two stages. In the first, the internal group prepared conceptual starting points, which were related to the layout of the website and its content structure. The group prepared the final appearance of the main page and subpages. Extremely important was the corporate design – the choice of colour scheme, font and font size of individual elements of the page. Members of the internal project team identified the basic architecture of the website (structuring content and their distribution), which became the basis for the second phase of renovation - the preparation of content for publication. This phase has proved to be very time-consuming, because the majority of content had to be prepared all over again.

The article shows the technical aspect of the renovation as well as an analysis of the external use of the new website. It specifically highlights certain contents that are not included on webpages of related institutions in Slovenia. Among the more interesting Digiteka, in which bigger and completed substantive sections of the digitised archives, kept by the Historical Archives Ljubljana, are published. So far, Charters from Ljubljana and Škofja Loka unit, Privileges Book of the City of Ljubljana and records of the meetings of the Municipal Peoples' Committee of Ljubljana have been published. Digiteka also serves as a link to the census survey, published on the web portal Slstory. Soon the oldest part of the unique series of records of meetings of the Ljubljana City Council from 1520 onwards will be published.

With its new website, the Historical Archives Ljubljana undoubtedly improved its public image and became more accessible to its users. This website represents a new starting point for any further content, design and technical changes on the web page. It is important that the Historical Archives Ljubljana retains the control of these changes, which will primarily be the result of professional decisions of the archives.